

Sygn. akt II Ka 476/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.)
Sędziowie:	SO Andrzej Wach SO Bogdan Górski
Protokolant:	sekr. sąd. Agnieszka Wierzbicka

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 r.

sprawy **R. N.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 26 lipca 2013 r. sygn. akt II K 606/13

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. przyjmuje, iż czyny przypisane oskarżonemu stanowią wypadki mniejszej wagi i każdy z nich wyczerpuje dyspozycję art. 286 § 3 kk;
2. na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec R. N. warunkowo umarza, ustalając okres próby na 2 (dwa) lata;
3. na podstawie art. 67 § 3 kk orzeka od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 2.000,00 (dwa tysiące) złotych;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 60 (sześćdziesiąt) złotych opłaty za obie instancje i stwierdza, że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa

Sygn. akt II Ka 476/13

UZASADNIENIE

R. N. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 27 grudnia 2012 roku w M., powiat (...), województwo (...), doprowadził A. W. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 72 zł w ten sposób, że pismem z dnia 20 grudnia 2012 roku zażądał uiszczenia od niej opłaty jednorazowej w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, czym wprowadził A. W. w błąd, co do konieczności uiszczenia wymienionej wpłaty,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;

II. w dniu 8 stycznia 2012 roku w K., województwo (...), doprowadził J. K. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 81 zł w ten sposób, że pismem bez oznaczenia daty zażądał uiszczenia od niej opłaty jednorazowej w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, czym wprowadził J. K. w błąd, co do konieczności uiszczenia wymienionej wpłaty,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim:

I. Oskarżonego R. N. uznał za winnego tego, że:

- w dniu 27 grudnia 2012 roku w M., powiat (...), doprowadził A. W. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 72 zł w ten sposób, że wystosował do niej pismo mające cechy wezwania do uiszczenia jednorazowej opłaty, zawierające treść wprowadzającą w błąd co do konieczności i celu uiszczenia opłaty w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą,

- w dniu 8 stycznia 2013 roku w K., województwo (...), doprowadził J. K. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 81 zł w ten sposób, że wystosował do niej pismo mające cechy wezwania do uiszczenia jednorazowej opłaty, zawierające treść wprowadzającą w błąd co do konieczności i celu uiszczenia opłaty w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, tj. czynów, stanowiących występki z art. 286 § 1 k.k., i za każdy z tych czynów skazał go i uznając, że czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył za nie oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego R. N. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata;

III. zasądził od oskarżonego R. N. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 (trzysta dwadzieścia) złotych tytułem opłaty sądowej oraz obciążył go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w wysokości 90 zł.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator i obrońca oskarżonego.

Oskarżyciel publiczny zaskarżył powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze, powołując się na przepis art. 438 pkt. 1 kpk wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów prawa karnego materialnego - art. 91 § 1 k.k. polegającą na zaniechaniu zastosowania tego przepisu przy podstawie prawnej orzeczenia grzywny w sytuacji, gdy kara ta została wymierzona wobec oskarżonego w związku ze skazaniem za przypisany mu ciąg przestępstw.

Stawiając powyższy zarzut prokurator wniósł o :

zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie jako podstawy orzeczone kary grzywny art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

Obrońca oskarżonego zaskarżył orzeczenie w całości, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, a wyrażający się w uznaniu, iż zachowanie oskarżonego wyczerpywało znamiona przestępstwa

stypizowanego w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., podczas gdy ocena stopnia szkodliwości społecznej czynu i przedmiotowo-podmiotowych znamion czynu, których analizy Sąd zaniechał, przemawiają za przyjęciem, że zachowanie R. N. stanowiło wypadek mniejszej wagi określony w art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

Wobec powyższego obrońca oskarżonego wniósł o zmianę wyroku poprzez przyjęcie, że czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., a w konsekwencji tej zmiany - o warunkowe umorzenie postępowania przeciwko R. N. na okres próby wynoszący 1 rok.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez obrońcę oskarżonego jest zasadna i spowodowała wydanie przez Sąd odwoławczy wyroku reformatoryjnego, wobec czego nieaktualny stał się postulat prokuratora o zmianę wyroku w wywiedzionym zakresie.

Podkreślenia wymaga fakt, iż Sąd I instancji przeprowadzając postępowanie karne w tej sprawie, prawidłowo ustalił stan faktyczny. Niemniej jednak, pomimo prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych, Sąd ten w oparciu o okoliczności zaistniałe w przedmiotowej sprawie błędnie zakwalifikował zachowania oskarżonego jako czyny z art. 286 § 1 k.k., a uzasadnienie w tej części, na co słusznie w swojej apelacji zwrócił uwagę obrońca oskarżonego, zostało sporządzone w sposób bardzo lakoniczny.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, że kryterium identyfikujące wypadek mniejszej wagi w zbiorze czynów wypełniających znamiona przestępstwa sprowadza się do całościowej oceny okoliczności charakteryzujących jego stronę przedmiotową i podmiotową (vide: uchwały z dnia 15 lipca 1971 r., VI KZP 42/70, OSNKW 1971, z. 11, póź. 163, z dnia 22 grudnia 1978 r., VII KZP 23/77, OSNKW 1979, d. 1-2, póź. 1, wyrok z dnia 9 października 1996 r., V KKN 79/96, OSNKW 1997, z. 3-4, póź. 27). Tym samym o uznaniu konkretnego czynu zabronionego za wypadek mniejszej wagi decyduje ocena jego społecznej szkodliwości, jako zmniejszonej do stopnia uzasadniającego wymierzenie kary według skali zagrożenia ustawowego, przewidzianego w przepisie wyodrębniającym, wypadek mniejszej wagi w kategorii przestępstw określonego typu (OSNKW 0-10/2002, p. 73).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, należy zauważyć, iż oskarżony jest osobą młodą i niedoświadczoną. Zważywszy zaś na to, że wyrządzone szkody materialne były bardzo niewielkie, w szczególności, iż dotyczyły podmiotów gospodarczych, a ponadto zostały w całości dobrowolnie wyrównane poprzez uiszczenie stosownych kwot na rzecz pokrzywdzonych jeszcze przed wydaniem wyroku w I instancji, a także mając na uwadze fakt, że działanie oskarżonego wobec każdej z pokrzywdzonych miało charakter jednorazowy nie można uznać, iż w niniejszej sprawie czyny oskarżonego cechował wysoki stopień społecznej szkodliwości. Ponadto, wprawdzie oskarżony popełnił swoje czyny umyślnie, to jednak rozmiar spowodowanych szkód w kwotach 71 zł i 82 zł, zatem o łącznej wartości 153 zł, jak i okoliczności towarzyszące ich popełnieniu, pozwalają stwierdzić, że w tym przypadku stopień zawinienia nie był szczególnie duży. W tej sytuacji istniały w pełni uzasadnione okoliczności do przyjęcia, że czyny zarzucane oskarżonemu stanowią wypadek mniejszej wagi i tym samym winny być zakwalifikowane z art. 286 § 3 k.k.

W związku ze zmianą kwalifikacji prawnej czynów, konieczne stało się również na nowo przeanalizowanie konsekwencji, jakie należy wyciągnąć wobec oskarżonego. Analiza akt sprawy, zdaniem Sądu Okręgowego, wskazuje, iż zaistniałe w niniejszej sprawie okoliczności dają uzasadnione podstawy do skorzystania w tej sytuacji z instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego. Zauważyć bowiem należy, iż instytucja warunkowego umorzenia postępowania z założenia ma znajdować zastosowanie tam, gdzie nie ma potrzeby, ze względu na cele kary, jej wymierzania i doprowadzania do wyroku skazującego. Ma zatem zastosowanie do drobnej przestępczości, a więc czynów zabronionych, których górna granica zagrożenia karą nie przekracza 3 lat pozbawienia wolności, zaś stopień ich społecznej szkodliwości nie jest znaczny.

Typ czynów zabronionych, ale też konkretna płaszczyzna niniejszej sprawy, dają możliwość skorzystania z tej instytucji. Sąd może bowiem warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo

umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa. W ocenie Sądu Okręgowego wszystkie wskazane w art. 66 § 1 k.k., wymienione wyżej przesłanki w niniejszej sprawie właśnie w stosunku do oskarżonego zostały spełnione. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku wykazano, iż sprawstwo oskarżonego w zakresie przypisanych mu występków nie budzi wątpliwości. Nie jest również znaczny, a więc jest „średni” stopień winy i stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu przestępstw. Te okoliczności, nierozzerwalnie związane z dotychczasową niekaralnością oskarżonego, jego właściwościami i warunkami osobistymi i dotychczasowym sposobem życia stwarzają uzasadnione przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania R. N. będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. W tej sytuacji zasadna była zmiana zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie wobec oskarżonego niniejszego postępowania, przy ustaleniu okresu próby na okres 2 lat. Wyznaczony okres próby winien wychowawczo wpłynąć na oskarżonego, służyć też będzie weryfikacji postawionej prognozy kryminologicznej. Dodatkowo zgodnie z treścią art. 67 § 3 kk za celowe należało uznać nałożenie na oskarżonego obowiązku zapłaty świadczenia pieniężnego w kwocie 2.000 zł, co z kolei uzmysłowi oskarżonemu, iż tego rodzaju przestępcze zachowanie, musi pociągać za sobą określone dolegliwości o charakterze finansowym.

Wobec dokonanej przez Sąd Okręgowy zmiany, na aktualności stracił postulat zmiany wyroku zaprezentowany w apelacji prokuratora, dlatego niecelowe jest odnoszenie się do tej kwestii.

O opłatach za obie instancje orzeczono na podstawie art. 10 i 7 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r. (Dz.U. Nr 49, poz. 223 z 83 r. z późn. zm.). Natomiast rozstrzygnięcie o wydatkach za postępowanie odwoławcze znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 634 kpk w zw. z art. 629 kpk.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk i art. 456 kpk orzekł jak w wyroku.